

we moeten
'misschien'
blijven
denken

**ESTHER
JANSMA**

Proloog

Hoop

Iemand plant een bougainville dat wil zeggen
iets tot kinderkniehoogte met een manshoge
kleurfonteinschaduw genaamd: mogelijk later

en het groeit tot kinderheuphoogte en sterft al
en het jaar daarop weer en het jaar daarop weer.
Iemand denkt: ik handel uit hoop, ik leer het nooit

dit voorjaar plant ik weer een bougainville
deze winter vind ik weer een klein skelet
of is het dit: iedereen handelt uit verlangen

laten we bloemenstruiken blijven planten, kijk
in ons hoofd wiegen ze in de subtropische zeewind
in ons hoofd waar het warm is, vroeger of later.

Het begin

Het denken

Je moet gaan slapen, maar je hoort de duiven en er valt licht door de gordijnen. Het nu stopt niet als je je ogen sluit.

Dat komt omdat ik groot ben, denk je. Ik merk meer dan vroeger, nee, ik merk dat ik meer dan vroeger merk. Het valt mij op.

Je gaat op de rand van het bed zitten en zwaait met je benen. Zie je wel, denk je, ik heb een rode maillot aan, dat zie ik nu.

Je denkt: rood, je denkt: ik, je denkt: maillot. Je luistert naar de duiven en denkt aan de gordijnen.

Wat past er veel in dit hoofd, denk je. De rode benen van het hoofd gaan heen en weer, tik-tak, als een klok die nu-nu zegt.

De geluiden

Er is het geluid van de vader en moeder. Soms praten ze, soms schreeuwen ze. Er is het geluid van een zusje dat huilt. In de avond klinkt gerammel van pannen en bestek. Er is het op en neer van het liedje dat je zingt. En er is het geluid van je hoofd.

Je gedachten praten met je. Ze waarschuwen je voor de schaduw onder je bed en de wolf die daarin woont. Als je iets niet begrijpt, proberen ze het uit te leggen.

Er is de hoge stem van een meisje dat zegt: 'Als je lawaai maakt, krijg je straf.'

Jij zegt dat het niet waar is.

Zij zegt: 'Ik ben oud, ik weet hoe dingen gaan.'

'Hoe dan?' vraag jij.

'Je speelt,' zegt Oud, 'en opeens is er vroeger iets verkeerd gegaan. Je dacht dat je lief was, maar je was stout. Je valt een donkere wereld in en alles krijgt een andere betekenis.'

Er is het geluid van auto's op straat. Het licht van hun koplampen strijkt langs het plafond. In de andere kamer zit de familie te eten.

'Je moet je verstoppen in stil zijn,' zegt Oud.

De afstanden

‘Het is te ingewikkeld,’ zegt het hoofd.

‘Het is eenvoudig,’ zegt de vader. ‘Eerst had je maar één plek waar je altijd naartoe kon en nu heb je er voortaan twee. Dan kom je bij me langs en doen we alsof ik een hotel ben.’

‘Het Amstelhotel!’ roept het hoofd. ‘Dan was ik een prinses!’

‘Romantisch gezeik!’ zegt de moeder.

De vader slaat zijn armen om het hoofd. ‘Romantisch is niet erg,’ fluistert hij. ‘Wie verdriet heeft, moet plannetjes verzinnen. Hoe beter de plannetjes, hoe vrolijker je wordt.’

Het hoofd twijfelt; romantisch gaat over dingen die misschien niet waar zijn. Maar haar armen weten het zeker, haar armen houden hem vast. Stijf houdt de Romanticus de vader vast.

Het einde is een hoop gedoe

Liggen we allemaal gezellig gepland op elkaar gepropt in de slaapruijnte van een gehuurd omhulsel omwille van een toekomst team te builden, steekt er een storm op.

In blinde paniek rollen over veel te kleine britsen draagt niet veel bij aan het niveau van het gesprek, in dit krakende hout zijn wij een zooi gedoe en gevloek

zoals vroeger in een kluwen om de laatste pannenkoek. De nooduitgang het luik naar buiten hoor ik ons gillen we willen niet dood, de naden van het plafond lekken

water haal verdomme die elleboog uit mijn oog en dan stilte. We bewegen omlaag. Zijn we nu vergaan vraagt iemand. Houd je kop idioot, zegt een ander dit is

een golf die nog komt, het is rustig nu want het gevaar trekt zich samen ergens naast ons in een grommende massa die torenhoog straks over ons heen slaat maar

nu liggen we recht en we dalen in een vriendelijk zeer gedoseerd tempo als de lift in de nieuwbouw waar we werken, er is even tijd om te denken, we denken

in de goede woordvolgorde: we leven gewoon of dit is hoe een schip zinkt. Zo gaat een einde dus.

Eitje en het universum